

Да ли ће Албанци успети да до 9. марта, када истиче рок за упис у посебан бирачки списак, на списак упишу довољан број сународника за одржавање непосредних изборе за национални савет, зависиће од решења све отворенијег сукоба између две највеће албанске странке са југа Србије. По свему судећи, у међусобне неспоразуме између Партије за демократско деловање Ризе Халимија и Демократске партије Албанаца Рагмија Мустафе мораће да се умеша и Министарство за људска и мањинска права. Јер, како тврде у ПДД-у општинска управа у Прешеву (у којој већину чине представници ПДА и Демократске уније долине Скендера Дестанија) спречава грађане да се упишу у посебан бирачки списак, на коме би, да би били организовани директни избори, морало да се нађе око 24. 500 имена.

„Општинска власт у Прешеву уписала је у посебан бирачки списак око 1.800 људи, а ми смо прикупили око девет хиљада захтева. Остале једноставно одбијају да упишу, због чега ћемо тражити да то учини Министарство за људска и мањинска права, пошто локалне самоуправе иначе упис обављају као поверени посао. Па ако то не могу да ураде, може онај ко им је посао поверио”, каже Шаип Камбери, председник општине Бујановац и заменик председника Партије за демократско деловање.

Председник Скупштине општине Прешево Скендер Дестани тврди међутим, да они неће прихватити евентуалну одлуку министарства о упису. Он категорично демантује тврде да општина Прешево опструира упис. „Где им је тих девет хиљада потписа. Не води се евиденција у странкама, него у општинама? А ми у Прешеву радимо строго по закону који каже – бирач мора или лично да дође у општину да се пријави или да то учини поштом. Не прихватимо пријаве преко трећег лица, што ПДД ради”, каже Дестани.

Албанци у Србији су иначе једина већа национална заједница која до сада није имала свој национални савет, а друга по величини странка Албанаца са југа Србије Демократска партија Албанаца сматра да савет не треба формирати. Рагми Мустафа тврди да посебан бирачки списак не може бити релевантан јер ће на њега бити уписана само око трећина Албанаца, будући да је већина становника тог краја на привременом раду у иностранству. Тај став остао је непромењен упркос вишемесечном ангажовању представника ОЕБС-а, Ју-ес-еида, британске и америчке амбасаде који су Албанцима говорили о значају формирања националног савета. Он је и против тога да национални савет одлучује о националним симболима Албанаца.

На другој страни је ПДД, који подржавају и две мање странке, а који се залаже за

формирање савета и то кроз непосредне изборе. Камбери објашњава да тако изабран савет има много већи легитимитет у разговорима са државом и могао би много да помогне у решавању озбиљних проблема Албанаца кад је реч образовању на матерњем језику, признавању диплома са Косова, као и о употреби националних симбола, што је „посебно неуралгична тачка на југу Србије”.

Између ова два супротстављена става је странка Скендера Дестанија који се залаже за електорске изборе за национални савет, сматрајући да ће то допринети већем јединству Албанаца. Електорски избори, по њему, омогућавају да у националном савету буду заступљене различите опције, док би савет изабран на непосредним изборима био „партијски савет”.

„Ми смо предложили да странке места у савету добију пропорционално броју гласова које добију на тим непосредним изборима. А ако се зна да П.Д.Д има у скупштинама општина Бујановац, Прешево и Медвеђа 38 од укупно 66 одборника, јасно је зашто се плаше непосредних избора. Али ја не видим на каквим би изборима могли да нас победе”, истиче Шаип Камбери.

Познаваоци прилика у Бујановцу и Прешеву кажу да је Мустафино противљење формирању националног савета заправо последица страха да би национални савет у коме би већину имала Халимијева странка могао имати значајан утицај на образовање и информисање које су сада под ингеренцијом локалне самоуправе Прешева. Други, насупрот томе тврде да Халими покушава да преко националног савета контролише ситуацију у Прешеву у коме је у опозицији. И једни и други сагласни су у оцени да грађани нису претерано ни заинтересовани за изборе, ни упознати са тиме због чега су они за њих важни.

(аутор: Г. Новаковић)

(Политика)